

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

27. oktoober 2016*

Eelotsusetaotlus — ELTL artiklid 18 ja 45 — Võõrtöötajate sotsiaalkindlustus — Määrus (EMÜ) nr 1408/71 — Artiklid 3 ja 94 — Määrus (EÜ) nr 859/2003 — Artikli 2 lõiked 1 ja 2 — Vanadus- ja tootjakaotuskindlustus — Endised meremehed, kes on sellise kolmanda riigi kodanikud, mis sai Euroopa Liidu liikmeks 1995. aastal — Vanadushüvitiste saamise õiguse välistamine

Kohtuasjas C-465/14,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Centrale Raad van Beroep'i (töö- ja sotsiaalkindlustusasjade apellatsioonikohus, Madalmaad) 6. oktoobri 2014. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 9. oktoobril 2014, menetluses

Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank

versus

F. Wieland,

H. Rothwangl,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: Euroopa Kohtu asepresident A. Tizzano esimese koja presidendi ülesannetes, kohtunikud M. Berger (ettekandja), A. Borg Barthet, S. Rodin ja F. Biltgen,

kohtujurist: E. Sharpston,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 16. septembri 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank, esindajad: H. van der Most ja T. Theele,
- Hispaania valitsus, esindaja: M. García-Valdecasas Dorrego,
- Madalmaade valitsus, M. Noort, M. Bulterman ja H. Stergiou,
- Euroopa Komisjon, esindajad: D. Martin ja G. Wils,

olles 4. veebruari 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada ELTL artiklit 18 ja artikli 45 lõiget 2, nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate ja nende pereliikmete suhtes (nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97 muudetud ja ajakohastatud redaktsioonis (EÜT 1997, L 28, lk 1; ELT eriväljaanne 05/03, lk 3)), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 647/2005 (ELT 2005, L 117, lk 1) (edaspidi „määrus nr 1408/71“), artikleid 3 ja 94, ning nõukogu 14. mai 2003. aasta määruse (EÜ) nr 859/2003, millega laiendatakse määruse nr 1408/71 ja määruse (EMÜ) nr 574/72 sätteid kolmandate riikide kodanikele, keda need sätted juba ei hõlma üksnes nende kodakondsuse alusel (EÜT 2003, L 124, lk 1; ELT eriväljaanne 05/04, lk 317), artikli 2 lõikeid 1 ja 2.
- 2 Taotlus esitati seoses kahe eraldi kohtuvaidlusega, mille üks pool on Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank (sotsiaalkindlustuskassa haldusnõukogu, edaspidi „SVB“) ja teised pooled on F. Wieland ja H. Rothwangl, ning mis puudutavad SVB keeldumist määrata viimati nimetatutele vanaduspension.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Määrus nr 1408/71

- 3 Määruse nr 1408/71 põhjenduses 1 on sätestatud:

„[...] siseriiklike sotsiaalkindlustusaktide kooskõlastamissätted kuuluvad liikmesriikide kodanikest töötajate vaba liikumise valdkonda ning peaksid kaasa aitama kõnealuste töötajate elatusaseme ja töötõingimuste paranemisele.“

- 4 Määruse artikkel 1 on sõnastatud nii:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) töötaja [...]:

- i) isik, kes on kohustuslikult või vabatahtlikult jätkuvalt kindlustatud ühe või mitme riski suhtes, mida hõlmavad töötajate või füüsilisest isikust ettevõtjate sotsiaalkindlustusskeemide liigid [...]

[...]

- j) *õigusaktid* – liikmesriigi seadused, määrused ja muud õigusaktid ning kõik muud rakendusmeetmed, nii praegu kehtivad kui ka tulevased, mis on seotud artikli 4 lõigetes 1 ja 2 loetletud sotsiaalkindlustusliikide ja -skeemidega [...]

[...]

r) *kindlustusperiood* – sissemakseperiood või töötamisperiood või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise periood, mis on sellisena määratletud või tunnustatud õigusaktides, mille kohaselt need on täitunud või loetakse täitunuks, ning kõik selliste perioodidena käsitatavad perioodid, kui kõnealused õigusaktid võrdsustavad need kindlustusperioodiga, kindlustusperioodideks peetakse ka avalike teenistujate eriskeemi käigus täitunud perioode;

[...]

sa) *elamisperiood* – periood, mis on vastavalt määratletud või tunnustatud õigusaktides, mille kohaselt see on täitunud või täitunuks loetud;

[...]“

5 Nimetatud määruse artikkel 2 „Isikud, kelle suhtes määrus on kohaldatav“ sätestab lõikes 1:

„Käesolevat määrust kohaldatakse töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja õpilaste suhtes, kelle suhtes kehtivad või on kehtinud ühe või mitme liikmesriigi õigusaktid ning kes on mõne liikmesriigi kodanikud või mõne liikmesriigi territooriumil elavad kodakondsuseta isikud või pagulased, samuti nende pereliikmete ja nende ülalpidamisel olnud isikute suhtes.“

6 Määruse artikli 3 „Võrdne kohtlemine“ lõikes 1 on sätestatud:

„Isikutel, kelle suhtes on kohaldatav käesolev määrus, on liikmesriigi õigusaktide alusel samasugused kohustused ja õigus saada samasuguseid hüvesid kui kõnealuse liikmesriigi kodanikul, arvestades käesoleva määruse erisätteid.“

7 Määruse nr 1408/71 artikkel 4 „Reguleerimisala“ on sõnastatud järgmiselt:

„1. Käesolevat määrust kohaldatakse kõigi õigusaktide suhtes, mis reguleerivad järgmisi sotsiaalkindlustusliike:

[...]

b) invaliidsushüvitised, sealhulgas hüvitised, mis on mõeldud töövõime säilitamiseks või parandamiseks;

c) vanadushüvitised;

[...]“

8 Määruse artikli 13 „Üldreeglid“ lõikes 2 on ette nähtud:

„Arvestades artikleid 14–17:

[...]

c) liikmesriigi lipu all sõitva laeva pardal töötava isiku suhtes kehtivad selle riigi õigusaktid;

[...]“

- 9 Määruse artikli 44 „Hüvitiste andmise üldtingimused, kui töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja suhtes on kehtinud kahe või enama liikmesriigi õigusaktid“ lõikes 1 on sätestatud:

„Kahe või enama liikmesriigi õigusaktidele allunud töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja või nende ülalpidamisel olnud isikute õigus saada hüvitist määratakse kindlaks vastavalt käesoleva peatüki sätetele.“

- 10 Määruse nr 1408/71 artikli 45 kohaselt peab liikmesriigi pädev asutus arvesse võtma teise liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud kindlustus- või elamisperioode. Kui pädev asutus peab arvutama hüvitised kindlustus- või elamisperioodide alusel, mis on liidetud vastavalt artiklis 45 ette nähtud reeglitele, siis vanaduspensionina määratud hüvitised antakse vastavalt selle määruse artikli 46 lõikele 2.

- 11 Määruse artikkel 94 „Üleminekusätted töötajate kohta“ näeb lõigetes 1 ja 2 ette:

„1. Käesoleva määruse alusel ei omandata mingeid õigusi perioodi suhtes enne 1. oktoobrit 1972 või enne määruse kohaldamise kuupäeva asjaomase liikmesriigi territooriumil või selle riigi territooriumi osal.

2. Kõiki kindlustusperioode või vajaduse korral töötamis- või elamisperioode, mis on täitunud liikmesriigi õigusaktide alusel enne 1. oktoobrit 1972 või enne asjaomase liikmesriigi territooriumil või selle riigi territooriumi osal määruse kohaldamise kuupäeva, võetakse arvesse käesoleva määruse alusel omandatud õiguste kindlaksmääramiseks.“

Määrus nr 859/2003

- 12 Määruse nr 859/2003 artiklis 1 on sätestatud:

„Kui käesoleva määruse lisa sätetest ei tulene teisiti, kohaldatakse määrust (EMÜ) nr 1408/71 ja määrust (EMÜ) nr 574/72 kolmandate riikide kodanike suhtes, keda need sätted juba ei hõlma üksnes nende kodakondsuse alusel, samuti nende pereliikmete ning nende surma korral nende ülalpidamisel olnud isikute suhtes juhul, kui nad elavad seaduslikult liikmesriigi territooriumil ja on olukorras, mis ei ole igas suhtes piiratud üheainsa liikmesriigiga.“

- 13 Määruse nr 859/2003 artikli 2 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Käesolev määrus ei tekita mingeid õigusi 1. juunile 2003 eelnenud ajavahemiku osas.

2. Käesoleva määruse sätete kohase hüvitise saamise õiguse kindlaksmääramisel võetakse arvesse kõiki enne 1. juunit 2003 liikmesriigi õigusaktide kohaselt täitunud kindlustusperioode ning vajaduse korral ka töötamis-, elamis- ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioode.“

Madalmaade õigus

- 14 Üldise vanaduspensioni seaduse (Algemene Ouderdomswet, *Stb.* 1956, nr 281, edaspidi „AOW“) põhikohtuasjale kohaldatava redaktsiooni artiklis 2 on ette nähtud:

„Resident on käesoleva seaduse tähenduses isik, kelle elukoht on Madalmaades“.

- 15 Kuni 30. juuli 1965. aasta seaduse (*Stb.* 347, nr 882) jõustumiseni kohaldatavas redaktsioonis AOW artikkel 3 sätestas:

„1. Isiku elukoht [...] määratakse konkreetse juhtumi asjaolude põhjal.“

[...]

3. Lõike 1 kohaldamisel loetakse Madalmaade Kuningriigis kodusadamat omavad laevad ja õhusõidukid nende meeskonda puudutavas osas kuuluvaks Madalmaade Kuningriigi alla.“

16 AOW artikkel 3 on pärast 30. juuli 1965. aasta seadust kehtivas redaktsioonis sõnastatud järgmiselt:

„1. Isiku elukoht [...] määratakse konkreetse juhtumi asjaolude põhjal.

2. Lõike 1 kohaldamisel loetakse Madalmaade Kuningriigis kodusadamat omavad laevad ja õhusõidukid nende meeskonda puudutavas osas kuuluvaks Madalmaade Kuningriigi alla.

[...]“

17 Pärast 25. mai 1962. aasta seadust (*Stb.* 1962, lk 205) kehtivas redaktsioonis AOW, mis jõustus tagasiulatuvalt alates 1. oktoobrist 1959, artikkel 6 nägi ette:

„1. Käesoleva seaduse sätete kohaselt on kindlustatud isik, kellel on täitunud 15. eluaasta, kuid ei ole veel täitunud 65. eluaasta, ja kes on:

a) resident;

[...]

4. Lõike 1 sätetest võib näha halduse üldaktiga või halduse üldakti alusel ette erandeid:

a) välismaalastele;

b) isikutele, kelle suhtes on sarnane skeem kohaldatav väljaspool Madalmaade Kuningriiki;

c) isikutele, kes elavad või töötavad riigis ainult ajutiselt;

d) käesoleva lõike punktides b ja c nimetatud isikute abikaasadele ja teistele tema leibkonda kuuluvatele isikutele [...];

e) kodanike abikaasadele, [kes ei ole kindlustatud käesoleva seaduse alusel], lepingu või sotsiaalkindlustussüsteemi alusel, mis on kohaldatav Madalmaade ja teise või teiste riikide vahel.“

18 AOW artikkel 6 on pärast 30. juuli 1965. aasta seadust kehtivas redaktsioonis sõnastatud järgmiselt:

„1. Käesoleva seaduse sätete kohaselt on kindlustatud isik, kellel on täitunud 15. eluaasta, kuid ei ole veel täitunud 65. eluaasta, ja kes on:

a) resident;

[...]

3. Lõike 1 sätetest võib näha halduse üldaktiga või halduse üldakti alusel ette erandeid:

a) välismaalastele;

b) isikutele, kelle suhtes on kohaldatav Madalmaade Kuningriigi mõne teise osa, teise riigi või mõne teise rahvusvahelise organisatsiooni sarnane skeem;

- c) isikutele, kes elavad või töötavad riigis ainult ajutiselt;
- d) käesoleva lõike punktides a, b ja c nimetatud isikute abikaasadele ja teistele tema leibkonda kuuluvatele isikutele;
- e) kodanike abikaasadele, kes ei ole kindlustatud käesoleva seadusega lepingu või sotsiaalkindlustusskeemi alusel, mis on kokku lepitud Madalmaade ja teise või teiste riikide vahel.“
- 19 Põhikohtuasjale kohaldatavas redaktsioonis AOW artikkel 7 näeb ette järgmist:
- „Käesoleva seaduse kohaselt on õigus vanaduspensionile isikutel,
- a) kes on saanud 65-aastaseks ja
- b) kes olid käesoleva seaduse kohaselt kindlustatud perioodi jooksul, mis algab nende 15-aastaseks saamisest ja lõpeb nende 65-aastaseks saamisel.“
- 20 AOW artikli 6 alusel võeti üksteise järel vastu halduse üldakte, sealhulgas põhikohtuasjas kõne all olevate perioodide osas 10. juuli 1959. aasta sotsiaalkindlustusega hõlmatud isikute ringi laiendamist ja piiramist käsitlev dekreet (besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen) (*Stb.* 1959, nr 230, edaspidi „kuninglik dekreet 230“) ja 1. jaanuari 1963. aasta sotsiaalkindlustusega hõlmatud isikute ringi laiendamist ja piiramist käsitlev dekreet (besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen) (*Stb.* 1963, nr 24, edaspidi „kuninglik dekreet 24“).
- 21 Kuningliku dekreeidi 230 artikli 2 sissejuhatav lause ja punkt k ning kuningliku dekreeidi 24 artikli 2 sissejuhatav lause ja punkt k nägid ühesuguses sõnastuses ette järgmist:
- „[...] erandina [AOW] artikli 6 lõikest 1, leskede ja orbude üldist kindlustust käsitleva seaduse artiklist 7 ja üldise peretoetuste seaduse artiklist 6 ei ole kindlustatud:
- [...]
- k) välismaalane, kes on Madalmaade Kuningriigis kodusadamat omava laeva laevapere liige, kui ta elab selle laeva pardal“.
- 22 Kuningliku dekreeidi 24 artikli 2 punktist k sai pärast selle dekreeidi muutmist 11. augusti 1965. aasta dekreediga (*Stb.* 373) artikli 2 punkt m.
- 23 AOW artikli 16 lõige 1 näeb põhikohtuasja asjaoludele kohaldatavas redaktsioonis ette, et vanaduspensioni makstakse selle kuu esimesest päevast, mil õigustatud isik vastab pensioniõiguse omandamiseks ette nähtud tingimustele.

Põhikohtuasjad ja eelotsuse küsimused

- 24 F. Wieland on sündinud 20. märtsil 1943 Austrias ja tal oli sünniga omandatud Austria kodakondsus. 11. oktoobrist 1962 kuni 7. märtsini 1966 töötas ta laevadel, mis kuulusid Holland-Amerika Lijn'ile (edaspidi „HAL“), mis on Madalmaade ja Ameerika Ühendriikide vahelisel liinil tegutsev Madalmaade õiguse alusel asutatud äriühing.
- 25 F. Wieland asus 1966. aastal elama Ameerika Ühendriikidesse ja sai 29. augustil 1969 Ameerika kodakondsuse, kaotades selle tulemusel Austria kodakondsuse.

- 26 2008. aasta aprillis esitas F. Wieland SVB-le avalduse vanaduspensioni saamiseks alates tema 65. sünnipäevast.
- 27 SVB jättis 15. aprilli 2008. aasta otsusega selle avalduse rahuldamata, põhjendusega, et ajavahemikul tema 15-aastaseks saamisest kuni tema 65-aastaseks saamiseni ei olnud F. Wieland kindlustatud AOW alusel. F. Wieland andis 3. oktoobril 2008 SVB-le teada, et alates sellest kuupäevast on tema peamine elukoht Austrias.
- 28 H. Rothwangl on sündinud 7. detsembril 1943 ja ta on Austria kodanik. Ajavahemikul 6. novembrist 1962 kuni 23. aprillini 1963 töötas ta HALile kuuluvatel laevadel.
- 29 H. Rothwangl esitas 12. jaanuaril 2009 SVB-le avalduse vanaduspensioni saamiseks. Sel ajal elas ta Austrias, kus ta oli SVB andmete kohaselt seaduslikult vanaduse vastu kindlustatud kokku 496 kuu jooksul alates 1958. aasta aprillist kuni 1998. aasta juulini.
- 30 Alates 1. märtsist 1998 sai H. Rothwangl Austria töövõimetuspensioni (*Erwerbsunfähigkeitspension*) ning alates 1. septembrist 1998 sai ta Šveitsi invaliidsuspensiooni. Ajavahemikul 29. november 1998 kuni 1. detsember 2008 sai ta töövõimetuskindlustuse seaduse (*wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering*) alusel ka töövõimetushüvitist, mille brutosumma oli 1,08 eurot päevas.
- 31 SVB jättis 26. mai 2009. aasta otsusega H. Rothwangli vanaduspensioni avalduse rahuldamata, põhjendusega, et ajavahemikul tema 15-aastaseks saamisest kuni tema 65-aastaseks saamiseni ei olnud ta kindlustatud AOW alusel.
- 32 F. Wieland ja H. Rothwangl vaidlustasid mõlemad edukalt SVB otsused Rechtbank Amsterdams (Amsterdami esimese astme kohus, Madalmaad). SVB kaebas otsuse edasi eelotsusetaotluse esitanud kohtule.
- 33 Centrale Raad van Beroep (töö- ja sotsiaalkindlustusasjade apellatsioonikohus, Madalmaad) viitab oma eelotsusetaotluses Euroopa Inimõiguste Kohtu 4. juuni 2002. aasta otsusele *Wessels-Bergervoet vs. Madalmaad* (CE:ECHR:2002:1112JUD003446297), milles viimati nimetatud kohus otsustas, et Madalmaade institutsiooni otsus maksta abielus naisele AOW alusel ainult vähendatud vanaduspensioni kujutab endast 4. novembril 1950. aastal Roomas alla kirjutatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (EIÕK) artikli 14 rikkumist koostoimes 20. märtsil 1952 Pariisis alla kirjutatud EIÕK lisaprotokolli artikliga 1.
- 34 Eelotsusetaotluse esitanud kohus selgitab, et Madalmaade kohtud on juhtumitel, mil on kahtluse alla seatud meremeeste õigused vanaduspensionile, kasutanud Euroopa Inimõiguste Kohtu 4. juuni 2002. aasta otsuses *Wessels-Bergervoet vs. Madalmaad* (CE:ECHR:2002:1112JUD003446297) esitatud arutluskäiku, kuid ta leiab siiski, et F. Wielandi ja H. Rothwangli olukord erineb neist juhtumitest, ning et kodakondsuse alusel erinev kohtlemine, millest pädevad Madalmaade asutused on põhikohtuasjades lähtunud, on EIÕK artiklit 14 arvestades põhjendatud. Eelotsusetaotluse esitanud kohtul on tekkinud küsimus, kas neis kohtuasjades võiks olla asjakohane määrus nr 1408/71 koostoimes määrusega nr 859/2003 ning ELTL artiklitega 18 ja 45.
- 35 Seoses H. Rothwangliga leiab kõnealune kohus, et H. Rothwangl tuleb tema kutsealase tegevuse tõttu 60. aastatel kvalifitseerida töötajaks nii EL toimimise lepingu kui ka määruse nr 1408/71 tähenduses. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates ei ole ka asjaolu, et huvitatud isikul ei olnud 6. novembrist 1962 kuni 23. aprillini 1963, st HALi juures töötamise ajavahemikul, ühegi liikmesriigi kodakondsust, vastuolus sellega, et kõnealune määrus on kohaldatav sellel ajavahemikul teostatud kutsealase tegevuse suhtes, kuna H. Rothwangl vastab selle määrusega kehtestatud kodakondsuse tingimusele Austria Vabariigi liitumise tõttu Euroopa Liiduga, mis jõustus 1. jaanuaril 1995.

- 36 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul on tekkinud küsimus, kas ajavahemikku, mille jooksul H. Rothwangl töötas meremehena HALi juures, tuleb käsitada kindlustusperioodina määruse nr 1408/71 artikli 94 lõike 2 tähenduses. Sellega seoses märgib ta, et arvesse tuleb võtta ELTL artikleid 18 ja 45 ning määruse nr 1408/71 artiklit 3.
- 37 F. Wielandiga seoses on eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekkinud küsimus, kas määruse nr 1408/71 kohaldatavuse küsimusele tuleb vastata samamoodi nagu H. Rothwangli puhul, kuivõrd töötajate vaba liikumine ei ole kohaldatav kolmandate riikide kodanikele ning F. Wielandil ei ole alates 29. augustist 1969 enam Austria kodakondsust.
- 38 Neil asjaoludel otsustas Centrale Raad van Beroep (töö- ja sotsiaalkindlustusasjade apellatsioonikohus, Madalmaad) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas määruse nr 1408/71 artiklit 3 ja artikli 94 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et endisele meremehele, kes kuulus liikmesriigis kodusadamat omava merelaeva laevapere hulka, kellel puudus elukoht maismaal ja kellel ei olnud ühegi liikmesriigi kodakondsust, ei või pärast seda, kui see riik, mille kodanik on kõnealune meremees, on liiduga (või liidu õiguseellasega) ühinenud, või pärast seda, kui määrus nr 1408/71 on selle riigi suhtes jõustunud, jätta vanaduspensioni (osaliselt) määramata ainuüksi põhjusel, et nimetatud endisel meremehel ei olnud kindlustusperioodil, millele ta tugineb, (esimesena nimetatud) liikmesriigi kodakondsust?
2. Kas ELTL artikleid 18 ja 45 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt vanaduspensionikindlustus ei laiene meremehele, kes kuulus liikmesriigis kodusadamat omava merelaeva laevapere hulka, kellel puudus elukoht maismaal ja kellel ei olnud ühegi liikmesriigi kodakondsust, samal ajal kui samade õigusnormide kohaselt loetakse kindlustatuks merelaeva kodusadama liikmesriigi kodanikust meremees, kes on muus osas samasuguses olukorras, juhul kui riik, kelle kodanik on esimesena nimetatud meremees, on vahepeal – pensioni kindlaksmääramise ajaks – liiduga (liidu õiguseellasega) ühinenud või kui määrus nr 1408/71 on vahepeal selle riigi suhtes jõustunud?
3. Kas esimesele ja teisele küsimusele tuleb vastata samamoodi, kui tegemist on (endise) meremehega, kes oli ajal, mil ta töötas, liiduga (liidu õiguseellasega) hiljem ühinenud riigi kodanik, kuid ajal, mil ühinemine aset leidis või mil määrus nr 1408/71 selle riigi suhtes jõustus, ja ajal, mil ta soovis kasutada oma pensioniõigust, ei olnud ta liikmesriigi kodanik, kuid kelle suhtes on viimati nimetatud määrus vastavalt määruse nr 859/2003 artiklile 1 aga ikkagi kohaldatav?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Sissejuhatavad märkused

- 39 Olgu märgitud, et sel ajal, kui F. Wieland ja H. Rothwangl töötasid HALi juures, reguleeris liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamist võörtöötajate osas Euroopa Majandusühenduse tasandil nõukogu 25. septembri 1958. aasta määrus nr 3 võörtöötajate sotsiaalkindlustuse kohta (EÜT 1958, 30, lk 561). Viimati nimetatud määrus ei olnud siiski kohaldatav meremeeste suhtes.
- 40 See olukord ei olnud vastuolus sel ajal meremeeste suhtes kehtinud rahvusvaheliste eeskirjadega, kuna Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 28. juuni 1946. aasta meremeeste pensionide konventsiooni (nr 71), mille Madalmaade Kuningriik ratifitseeris 27. augustil 1957 ja mis jõustus 10. oktoobril 1962, artikli 2 kohaselt oli iga Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liikmesriik kohustatud riigisiseste seaduste või

määruste kohaselt sisse seadma meretöö lõpetanud meremeeste pensioniskeemid või tagama nende sisseeadmise, arvestades siiski, et isikud, kes ei elanud asjaomase liikmesriigi territooriumil, ja isikud, kes ei olnud selle riigi kodanikud, võidi siiski selle skeemi kohaldamisalast välja jätta.

- 41 Alates 1. aprillist 1967 kehtestati nõukogu 7. märtsi 1967. aasta määrusega nr 47/67/EMÜ, millega muudetakse ja täiendatakse teatavaid sätteid määrustes nr 3 ja 4 seoses võõrtöötajate (meremeeste) sotsiaalkindlustusega (EÜT 1967, 44, lk 641), meremehi puudutavad erinormid, mis käsitlesid eelkõige kohaldatava õiguse kindlaksmääramist ja vanaduspensioni. Need normid inkorporeeriti seejärel määrusesse nr 1408/71.
- 42 Sellest nähtub, et ajal, mil F. Wieland ja H. Rothwangl töötasid HALi juures, reguleerisid meremeeste sotsiaalkindlustusskeemidega liitumist ainult riigisiseseid õigusnormid.
- 43 F. Wieland ja H. Rothwangl esitasid aga oma avaldused vanaduspensioni saamiseks ajal, mil määrus nr 1408/71 oli kohaldatav.
- 44 Viimati nimetatud määruse põhjenduse 1 kohaselt on määruse peamine eesmärk kooskõlastada siseriiklike sotsiaalkindlustussüsteeme, et rakendada isikute vaba liikumise põhimõtet liidu territooriumil.
- 45 Kuigi liikmesriigid säilitavad pädevuse kehtestada oma sotsiaalkindlustussüsteemiga liitumise tingimused, peavad nad siiski selle pädevuse teostamisel järgima liidu õigust ning eriti töötajate vaba liikumist puudutavaid aluslepingu sätteid (kohtuotsus, 17.1.2012, Salemink, C-347/10, EU:C:2012:17, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 46 Järelikult ei saa esiteks nende tingimuste tagajärg olla, et selliste riigisiseste õigusnormide kohaldamisalast, nagu on kõne all põhikohtuasjades, jäetakse välja isikud, kelle suhtes on need samad õigusnormid määruse nr 1408/71 alusel kohaldatavad, ning teiseks peavad kohustusliku kindlustusega liitumise skeemid olema kooskõlas ELTL artiklitega 18 ja 45 (kohtuotsus, 17.1.2012, Salemink, C-347/10, EU:C:2012:17, punkt 40).
- 47 Just neid kaalutlusi arvestades tuleb analüüsida eelotsuse küsimusi.

Esimene küsimus

- 48 Oma esimese küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas määruse nr 1408/71 artikli 94 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis ei võta vanadushüvitiste saamise õiguse kindlaksmääramisel arvesse kindlustusperioodi, mis on välismaisel töötajal väidetavalt täitunud selle riigi õigusnormide alusel, kui – nagu H. Rothwangli õigust kahtluse alla seadvas põhikohtuasjas – riik, mille kodanik on see töötaja, on liitunud liiduga pärast selle perioodi täitumist.
- 49 Sellele küsimusele vastamiseks tuleb teha kindlaks, kas, ja kui, siis millistel tingimustel omandab isik, kes on vanaduspensioni avalduse esitamise ajal liikmesriigi kodanik, kuid ei olnud liikmesriigi kodanik enne määruse nr 1408/71 jõustumist välismaal täitunud töötamisperioodi ajal, õiguse, et vanaduspensioni suuruse arvutamisel võetakse arvesse sellel perioodil teise liikmesriigi territooriumil täitunud kindlustusperioodid.
- 50 Käesoleval juhul tuleb kontrollida, kas huvitatud isik omandas määruse nr 1408/71 artikli 94 lõigete 1 ja 2 alusel vanaduskindlustusega seoses õigusi, mis tuleb lisada neile õigustele, millele ta võib Austrias juba tugineda.

- 51 Mis puudutab kõnealuse määruse artikli 94 lõiget 1, milles on sätestatud, et selle määruse alusel ei omandata mingeid õigusi perioodi suhtes enne 1. oktoobrit 1972 või enne määruse kohaldamise kuupäeva asjaomase liikmesriigi territooriumil või selle riigi territooriumi osal, siis tuleb märkida, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt kuulub see säte täielikult õiguskindluse põhimõtte alla, millega on vastuolus see, et määrust kohaldatakse tagasiulatuvalt, sõltumata sellest, kas tagasiulatuvalt kohaldamine on huvitatud isikule soodne või ebasoodne, välja arvatud juhul, kui on toodud piisavalt selge viide kas määruse sõnastuses või selle eesmärgis, mis võimaldab järeldada, et see määrus ei reguleeri ainult tulevikku. Seega kuigi uus õigusakt kehtib ainult edaspidise suhtes, kohaldatakse seda vastavalt üldtunnustatud põhimõttele – v.a erandite korral – siiski ka varasema õigusakti kehtivusajal tekkinud olukordade tulevaste tagajärgede suhtes (vt selle kohta kohtuotsus, 18.4.2002, Duchon, C-290/00, EU:C:2002:234, punktid 21 ja 22 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 52 Samamoodi leiab Euroopa Kohus, et artikli 94 lõige 2 näeb selleks, et anda võimalus kohaldada määrust nr 1408/71 ka varasema õigusakti kehtivusajal tekkinud olukordade tulevaste tagajärgede suhtes, ette kohustuse võtta hüvitiste saamise õiguste kindlaksmääramisel arvesse kõiki kindlustus-, töötamis- või elamisperioode, mis on täitunud liikmesriigi õigusaktide alusel „enne 1. oktoobrit 1972 või enne asjaomase liikmesriigi territooriumil [...] määruse kohaldamise kuupäeva.“ Sellest sättest tuleneb seega, et liikmesriigil ei ole vanaduspensionide suuruse arvutamisel õigust jätta arvesse võtmata teise liikmesriigi territooriumil täitunud kindlustusperioode ainult sel põhjusel, et need kindlustusperioodid täitusid enne seda, kui kõnealune määrus jõustus selle liikmesriigi suhtes (kohtuotsus, 18.4.2002, Duchon, C-290/00, EU:C:2002:234, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika, ning kohtuotsus, 5.11.2014, Somova, C-103/13, EU:C:2014:2334, punkt 52).
- 53 Sellega seoses tuleb kontrollida, kas need ajavahemikud, mil H. Rothwangl töötas HALi juures, kujutavad endast kindlustusperioode, mis on määruse artikli 94 lõike 2 tähenduses täitunud liikmesriigi õigusaktide alusel enne selle liikmesriigi territooriumil määruse nr 1408/71 kohaldamise kuupäeva.
- 54 Kuivõrd see ajahetk, alates millest isik võib AOW alusel maksta panna võimalikku õigust vanaduspensionile, tuginedes seejuures eelnevalt täitunud kindlustusperioodidele, on selle kuu, mille jooksul see isik saab 65-aastaseks, esimene päev, siis ei saa H. Rothwangli nõuet käsitada nii, et see puudutab õigust, mis on omandatud perioodi suhtes enne määruse nr 1408/71 jõustumist või enne selle määruse kohaldamise kuupäeva asjaomase liikmesriigi territooriumil kõnealuse määruse artikli 94 lõike 1 tähenduses.
- 55 Seevastu tekib küsimus, kas H. Rothwangl võib olla omandanud õiguse tulenevalt kindlustusperioodidest ja teataval juhul töötamis- või elamisperioodidest, mis on täitunud liikmesriigi õigusaktide alusel enne 1. oktoobrit 1972 või enne selle liikmesriigi territooriumil määruse nr 1408/71 kohaldamise kuupäeva.
- 56 Nimelt selleks, et tugineda tulemuslikult määruse nr 1408/71 artikli 94 lõikest 2 tulenevale õigusele peab taotleja suutma kindlaks määrata täitunud kindlustusperioodi ning vajaduse korral töötamis- või elamisperioodid, mis on täitunud liikmesriigi õigusaktide alusel enne 1. oktoobrit 1972, või nende liiduga liitunud liikmesriikide osas, kes on liitunud pärast seda kuupäeva, enne asjaomase liikmesriigi territooriumil selle määruse kohaldamise kuupäeva. Austria Vabariigi puhul on selleks kuupäevaks 1. jaanuar 1995.
- 57 Mis puudutab tingimust, et olemas peavad olema liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud töötamis- või elamisperioodid, siis nähtub Euroopa Kohtule esitatud toimikust, et H. Rothwangli puhul on see tingimus vaieldamatult täidetud.
- 58 Seevastu seoses tingimusega, mis puudutab kindlustusperioodi täitumist liikmesriigi õigusaktide alusel, tuleb ühelt poolt märkida, et põhikohtuasjas käsitletavat riigisisest õigusnormid kujutavad endast õigusakte määruse nr 1408/71 artikli 1 punkti j tähenduses.

- 59 Teiselt poolt on määruse nr 1408/71 artikli 94 lõikes 2 sätestatud väljend „kindlustusperiood“ määratletud sama määruse artikli 1 punktis r kui „sissemakseperiood või töötamisperiood või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise periood, mis on sellisena määratletud või tunnustatud õigusaktides, mille kohaselt need on täitunud või loetakse täitunuks, ning kõik selliste perioodidena käsitatavad perioodid, kui kõnealused õigusaktid võrdsustavad need kindlustusperioodiga“ (kohtuotsus, 7.2.2002, Kauer, C-28/00, EU:C:2002:82, punkt 25).
- 60 See viide riigisisestele õigusaktidele näitab selgelt, et määrus nr 1408/71 näeb eelkõige kindlustusperioodide liitmise suhtes ette tingimused, millest riigisisene õigus teeb sõltuvaks kindlaksmääratud ajavahemiku tunnustamise perioodina, mis vastab tegelikele kindlustusperioodidele. See tunnustamine peab siiski toimuma isikute vaba liikumist käsitlevaid EL toimimise lepingu sätteid järgides (kohtuotsus, 7.2.2002, Kauer, C-28/00, EU:C:2002:82, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 61 Käesoleval juhul tuvastas eelotsusetaotluse esitanud kohus, et H. Rothwangl ei olnud tema HALi juures töötamise ajal vanaduse vastu kindlustatud, kuna põhikohtuasja asjaoludele kohaldatavate riigisiseste õigusnormide kohaselt ei olnud kolmandate riikide kodanikud, kes kuulusid laevaperre ja elasid selle laeva pardal, hõlmatud vanadushüvitisi võimaldava kindlustusega.
- 62 Kuna see väljajätmine põhines eelkõige H. Rothwangli kodakondsusel, siis tuleb kontrollida, kas seda saab määruse nr 1408/71 artiklis 3 sätestatud kodakondsuse alusel diskrimineerimise keelu tõttu käsitada nii, justkui H. Rothwanglil oleks täitunud kindlustusperiood Madalmaades, isegi kui tegelikult ei ole tema puhul see määruse artikli 94 lõikes 2 sätestatud oluline tingimus täidetud.
- 63 Sellega seoses on Euroopa Kohus küll leidnud, et määruse nr 1408/71 artikli 94 lõigetes 1–3 ette nähtud üleminekusätete rakendamiseks on vaja arvesse võtta enne selle määruse jõustumist täitunud kindlustusperioode (vt selle kohta kohtuotsused, 7.2.2002, Kauer, C-28/00, EU:C:2002:82, punkt 52, ja 18.4.2002, Duchon, C-290/00, EU:C:2002:234, punkt 23). Nende kahe kohtuotsuse aluseks olevates kohtuasjades olid huvitatud isikud, kes olid taotlenud Austria pensioni saamist, asjakohaste riigisiseste õigusnormide kohaselt kindlustatud. Euroopa Kohus otsustas, et asjaomaste riigisiseste meetmete õiguspärasuse hindamisel tuleb arvestada liidu õigust nii, nagu see oli kohaldatav pärast Austria Vabariigi liiduga liitumist (kohtuotsus, 18.4.2002, Duchon, C-290/00, EU:C:2002:234, punkt 28), ja et sellepärast pidi pädev asutus kohaldama töötajate liikumisvabadusega seotud põhimõtteid ja selle määruse artikli 94 lõigetes 1–3 sätestatud ülemineknorme (vt selle kohta kohtuotsused, 7.2.2002, Kauer, C-28/00, EU:C:2002:82, punktid 45 ja 50, ja 18.4.2002, Duchon, C-290/00, EU:C:2002:234, punkt 32).
- 64 Kuid nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 52, ei piisa üksnes asjaolust, et H. Rothwangl teostas HALi juures töötades oma õigust vabalt liikuda veel enne Austria Vabariigi ühinemist liiduga, selleks, et H. Rothwanglit võiks käsitada nii, nagu oleks tal täitunud Madalmaades vanaduskindlustuse periood. Erinevalt 7. veebruari 2002. aasta kohtuotsuse Kauer (C-28/00, EU:C:2002:82) ja 18. aprilli 2002. aasta kohtuotsuse Duchon (C-290/00, EU:C:2002:234) aluseks olnud kohtuasjade taotlejate olukorrast ei laienenud nimelt Madalmaade õigusnormide kohaselt see kindlustus H. Rothwanglile HALis töötamise ajal seetõttu, et ta oli kolmanda riigi kodanik ja elas laevadel, mille laevapere liige ta oli. Kuigi selline väljajätmine põhineb kodakondsusel, ei olnud see liidu õigusega põhikohtuasja asjaolude toimumise ajal keelatud, sest Austria Vabariik ei olnud veel liiduga liitunud.
- 65 Lisaks ei võimalda Euroopa Kohtule esitatud toimiku materjalid lahendada küsimust, kas H. Rothwangl oli HALi juures töötamise perioodide ajal liitunud Austria sotsiaalkindlustusskeemiga. Samas peaks Austria pädev asutus võtma neid perioode arvesse ainult sellele küsimusele jaatavalt vastamise korral.
- 66 Eespool toodut arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et määruse nr 1408/71 artikli 94 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis ei võta vanadushüvitiste saamise õiguse kindlaksmääramisel arvesse kindlustusperioodi, mis on välismaisel

töötajal väidetavalt täitunud selle riigi õigusnormide alusel, kui – nagu H. Rothwangli õigust kahtluse alla seadvas põhikohtuasjas – riik, mille kodanik on see töötaja, on liitunud liiduga pärast selle perioodi täitumist.

Teine küsimus

- 67 Teise küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus selgitada, kas ELTL artiklit 18, mis sätestab diskrimineerimiskeelu põhimõtte, ja ELTL artiklit 45, mis tagab töötajate vaba liikumise, tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mille kohaselt ei laiene meremehele, kes oli kindlaksmääratud ajavahemikul selle liikmesriigi territooriumil kodusadamat omava laeva laevapere liige ja kes elas selle laeva pardal, selle perioodi eest vanaduskindlustus, sest ta ei olnud sellel perioodil ühegi liikmesriigi kodanik.
- 68 Olgu märgitud, et Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt põhineb uue liikmesriigi ühinemisakt peamiselt liidu õigusnormide selles liikmesriigis viivitamatu ja tervikuna kohaldamise põhimõttel, erandid on lubatud vaid siis, kui nad on üleminekusätetes sõnaselgelt ette nähtud (kohtuotsus, 21.12.2011, Ziolkowski ja Szeja, C-424/10 ja C-425/10, EU:C:2011:866, punkt 56 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 69 Sellega seoses näeb Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimusi ja Euroopa Liidu asutamislepingutesse tehtavaid muudatusi käsitleva akti (EÜT 1994, C 241, lk 21, ja EÜT 1995, L 1, lk 1, edaspidi „ühinemisakt“) artikkel 2 ette, et alates ühinemiskuupäevast on asutamislepingute sätted uutele liikmesriikidele siduvad ja neid kohaldatakse nendes riikides vastavalt kõnealustes lepingutes ja ühinemisaktis sätestatud tingimustele.
- 70 Kuna see ühinemisakt ei sisalda EÜ asutamislepingu artiklite 7 ja 48 (hiljem EÜ artiklid 12 ja 39, mis nüüd on ELTL artiklid 18 ja 45) kohaldamisega seoses üleminekusätteid, siis tuleb neid artikleid pidada viivitamatult kohaldatavaks ja Austria Vabariigile siduvaks alates tema ühinemisest, see tähendab alates 1. jaanuarist 1995. Sellest järeldub, et alates sellest kuupäevast peavad teised liikmesriigid käsitama Austria kodanikke liidu kodanikena.
- 71 Samas ei tulene sellest ühinemisaktist senistele liikmesriikidele ühtegi kohustust kohelda Austria kodanikke samamoodi nagu nad kohtlesid teiste liikmesriikide kodanikke enne Austria liitumist liiduga (vt analoogia alusel, kohtuotsused, 26.5.1993, Tsiotras, C-171/91, EU:C:1993:215, punkt 12, ja 15.6.1999, Andersson ja Wåkerås-Andersson, C-321/97, EU:C:1999:307, punkt 46).
- 72 Seega ei saa H. Rothwangl nõuda, et Madalmaade Kuningriik kohtleks teda nii, nagu ta oleks olnud hõlmatud vanaduskindlustusega ning nagu tal oleksid olnud töötajate vaba liikumist reguleerivatest sätetest tulenevad õigused HALi juures töötatud perioodide ajal. Käesoleva kohtuotsuse punktides 70 ja 71 tuvastatu kohaselt ei olnud see nimelt nii.
- 73 Eespool toodut arvestades tuleb teisele küsimusele vastata, et ELTL artikleid 18 ja 45 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mille kohaselt ei laiene meremehele, kes oli kindlaksmääratud ajavahemikul selle liikmesriigi territooriumil kodusadamat omava laeva laevapere liige ja kes elas selle laeva pardal, selle perioodi eest vanaduskindlustus, sest ta ei olnud sellel perioodil ühegi liikmesriigi kodanik.

Kolmas küsimus

- 74 Kolmanda küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas määruse nr 859/2003 artikli 2 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt töötamisperioodi, mis on selle liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud töötajal, kes, nagu F. Wielandi õigust kahtluse alla seadvas põhikohtuasjas, ei olnud sellel perioodil

ühegi liikmesriigi kodanik, kuid ajal, mil ta taotles vanaduspensioni maksmist, kuulus selle määruse artikli 1 kohaldamisalasse, ei võta see liikmesriik selle töötaja pensioniõiguste kindlaksmääramisel arvesse.

- 75 Sellega seoses tuleb meenutada, et määruse nr 859/2003 artikkel 1 näeb ette, et määrust nr 1408/71 kohaldatakse kolmandate riikide kodanike suhtes, keda need sätted juba ei hõlma üksnes nende kodakondsuse alusel, samuti nende pereliikmete ning nende surma korral nende ülalpidamisel olnud isikute suhtes juhul, kui nad elavad seaduslikult liikmesriigi territooriumil ja on olukorras, mis ei ole igas suhtes piiratud üheainsa liikmesriigiga.
- 76 Käesoleval juhul vastab F. Wieland määruse nr 859/2003 artiklis 1 esitatud tingimustele, kuna ta on Austrias seaduslikult elav Ameerika Ühendriikide kodanik, tema olukord ei ole igas suhtes piiratud üheainsa liikmesriigiga ja ta ei ole juba hõlmatud määruse nr 1408/71 sätetega üksnes tema kodakondsuse alusel. Seega kuulub ta määruse nr 859/2003 kohaldamisalasse.
- 77 Samas tuleb tõdeda, et määruse nr 859/2003 artikli 2 lõiked 1 ja 2 on sõnastatud sarnaselt määruse nr 1408/71 artikli 94 lõigetes 1 ja 2 kasutatud sõnastusega.
- 78 Arvestades eelotsusetaotluse esitanud kohtu esimesele küsimusele antud vastust, järeldeb eeltoodust, et hoolimata asjaolust, et F. Wieland elas HALi juures töötamise ajal Madalmaades, ei olnud tal H. Rothwangliga samadel põhjustel Madalmaade õigusnormide alusel vanaduspensionikindlustust.
- 79 Eespool toodust tulenevalt tuleb kolmandale küsimusele vastata, et määruse nr 859/2003 artikli 2 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt töötamisperioodi, mis on selle liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud töötajal, kes, nagu F. Wielandi õigust kahtluse alla seadvas põhikohtuasjas, ei olnud sellel perioodil ühegi liikmesriigi kodanik, kuid ajal, mil ta taotles vanaduspensioni maksmist, kuulus selle määruse artikli 1 kohaldamisalasse, ei võta see liikmesriik selle töötaja pensioniõiguste kindlaksmääramisel arvesse.

Kohtukulud

- 80 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

- 1. Nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate ja nende pereliikmete suhtes (nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97 muudetud ja ajakohastatud redaktsioonis (EÜT 1997, L 28, lk 1; ELT eriväljaanne 05/03, lk 3)), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 647/2005, artikli 94 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis ei võta vanadushüvitiste saamise õiguse kindlaksmääramisel arvesse kindlustusperioodi, mis on välismaisel töötajal väidetavalt täitunud selle riigi õigusnormide alusel, kui riik, mille kodanik on see töötaja, on liitunud Euroopa Liiduga pärast selle perioodi täitumist.**
- 2. ELTL artikleid 18 ja 45 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mille kohaselt ei laiene meremehele, kes oli kindlaksmääratud ajavahemikul selle liikmesriigi territooriumil kodusadamat omava laeva laevapere liige ja kes elas selle laeva pardal, selle perioodi eest vanaduskindlustus, sest ta ei olnud sellel perioodil ühegi liikmesriigi kodanik.**

3. Nõukogu 14. mai 2003. aasta määruse (EÜ) nr 859/2003, millega laiendatakse määruse nr 1408/71 ja määruse (EMÜ) nr 574/72 sätteid kolmandate riikide kodanikele, keda need sätted juba ei hõlma üksnes nende kodakondsuse alusel, artikli 2 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt töötamisperioodi, mis on selle liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud töötajal, kes ei olnud sellel perioodil ühegi liikmesriigi kodanik, kuid ajal, mil ta taotles vanaduspensioni maksmist, kuulus selle määruse artikli 1 kohaldamisalasse, ei võta see liikmesriik selle töötaja pensioniõiguste kindlaksmääramisel arvesse.

Allkirjad